Ч. 207 (14.456).

Львів, вівторок 15. вересня 1936.

Pocztowa opłata opłacona ryczałtem.

Рік LVІ.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Повстанці добули Сан Себастіян.

САН СЕБАСТІЯН, 14. 9. ПАТ. Ситуація в Сан Себастіяні була в суботу така безнадійна, що губернатор міста зарядив евакуацію, яка відбулася спокійно. Службу безпеки обняли баскійські націоналісти, які намагаються охоронити місто перед підпалами і грабежами. Головний наступ націон. військ піде тепер у напрямі Більбао, де червоні будують з поспіхом укріплення.

САН СЕБАСТІЯН, 14. 9. ПАТ. **Національні війська ввійшли в ночі з суботи на неділю до Сан Себастіяну.** На вулицях чути було безладну стрілянину. В год. 2-ій в ночі повстанчі відділи почали наближатися до середмістя. Майже в цій самій порі вибухли в деяких місцях пожежі. Це анархісти виконали свої погрози і кинули до деяких будинків запальні бомби. **Баскійські націоналісти, які залишилися в місті, зачали бій з анархістами.** Відділи мароканських військ поступали обережно вперед, займаючи поволи ціле місто.

ЧЕРВОНІ ВТІКЛИ ДО ФРАНЦІЇ.

ЕНДАЙ, 14. 9. ПАТ. Від неділі Сан Себастіян є в руках національних військ. Червоні відступали у напрямі Більбао. Частина втікла човнами до Франції. Перед утечею знищили вони радіостацію, телефонічну і телеграфічну централю та висадили у повітря один із тунелів.

ЗБОМБАРДУВАЛИ ВАЛЕНСІЮ.

РАВАТ, 14. 9. ПАТ. Радіостація у Херез де Ля Фронтера подає, що національні війська добули форт Сан Марко, що був головним осередком оборони червоних. В районі Талявера національні війська пішли 7 км. вперед у північнім напрямі. Ескадра націон. літаків збомбардувала Валенсію.

НАЦІОНАЛІСТИ ОТВИРАЮТЬ ШКОЛИ.

Севільська радіостація інформує, що 15. вересня відбудеться у Севіллі святочна інавгурація школи ім. диктатора Прімо де Рівери.

ЯК ВІДБУЛАСЯ ЕВАКУАЦІЯ САН СЕБАСТІЯНУ.

СЕН ЖАН ДЕ ЛЮ, 14. 9. ПАТ. Ґубернатор міста Сан Себастіяну Ортеґа виїхав у суботу пізним вечором. Рішення про піддачу ухвалили на засіданню всіх комісарів. За піддачею заявилися всі, крім двох анархістів, яких негайно арештували. Головну кватиру губернатора перенесли до Зумаї. Червоні війська, які втікли з Сан Себастіяну, укріплюють нові становища в Оріо. Ґубернатор заявив перед від'їздом: „В Оріо переведемо реорганізацію наших відділів і за яких 8 днів зачнемо протинаступ.“

ОБОРОНЦІ АЛЬКАЗАРУ НАДІЮТЬСЯ НА ВІДСІЧ.

МАДРИД, 14. 9. ПАТ. Здогадуються, що тільки надія на відсіч стримує оборонців від капітуляції. **Мабуть найближчих 48 годин вирішить їхню долю.** На відтинку Талявера ведуться завзяті бої. Перші стежі націоналістів доходять до Санаделя. На інших відтинках без змін.

Совітська поміч.

МОСКВА, 14. 9. ПАТ. Робітниці ткацьких фабрик ім. Дзержинського помістили в часописі „Труд“ отвертий лист, у якому закликують усіх робітниць СССР, щоби вони прийшли з матеріяльною поміччю для „еспанського народу“, який бореться з фашизмом.

При тім треба відмітити, що минулого місяця перевели були вже одну збірку на користь червоної Еспанії. Кожний робітник і службовик мусів віддати бодай половину денного заробітку на цю ціль. Тому, що СССР має приблизно 27 міліонів робітників і кілька міліонів службовиків, тоді числячи пересічно по 5 рублів на голову, осягнемо суму більшу як 200 міл. рублів. Як подавала совітська преса, до Еспанії вислали із зібраних грошей 36 міл. франків, значить **108 міл. рублів.**

—o—

Таємничі прикордонні події в СССР.

(РО). В останніх часах число вісток про перехід кордону помітно збільшилося. „Правда“ з 10. ц. м. пише про подію, яка трапилася на західнім кордоні України. Прикордонна сторожа убила невідомого індивіда, при якому найшли набої з маркою закордонної фірми, багато грошей і ріжні папери. „Правда“ твердить, що вабитий „диверсант“ був „агентом одної із сусідніх держав“. „Ізвестія“ з цієїж самої дати містить телеграму з Ленінграду про те, що придержали на фінляндській границі чоловіка, який при дні скривався перед погонею прикордонної сторожі. Часопис називає арештованого „шпигуном“, але знаємо, що цю назву дають кожному втікачеві на підставі урядової термінольогії. „Ленінградська Правда“ з 9. ц. м. також подає вістку про арештування трьох мужчин, без сумніву совітських громадян, бо часопис не робить ніяких алюзій до чужих держав, тільки ядерно стверджує, що вони хотіли „нарушити кордон“.

—o—

Останні хвилини Більбао.

БУРГОС, 14. 9. ПАТ. З кругів тимчасового уряду заявляють, що ультимат, висланий у пятницю рано генералом Моля до влади в Сан Себастіян з домаганням піддачі міста без ніяких застережень, зовсім не був наслідком будьяких переговорів з губернатором міста. Був лише попросту облекшенням евакуації жінок, дітей та старців, на випадок, колиб оборонці Сан Себастіяну хотіли дальше ставити опір. Нема сумніву, що вожди національних військ роблять значні ріжниці між баскійськими націоналістами й еспанськими бунтарями, що користають з помочі заграничних добровольців. **Але повстанчий провід зазначує, що він супроти баскійських націоналістів не прийняв ніяких зобовязань.**

ТЕПЕР ЧЕРГА НА БІЛЬБАО.

ПАМПЕЛЮНА, 14. 9. ПАТ. До Пампелюни прибув із Більбао один прихильник повстанців; йому вдалося вирватися якось із цього міста. Розказує, що містом Більбао володіє комітет, складений з членів людового фронту і баскійських націоналістів. Б. губернаотр Більбао увязнений від 19. серпня. В місті щораз більша недостача засобів поживи та опалу.

—o—

Підсумки Нірнберґу.

Львів, 14. вересня 1936.

Ворожа Німеччині — передусім жидівська — преса зводить періодичні конґреси націонал-соціялістичної партії у Нірнбергу до рівня театральних імпрез, які коштують великі гроші та яких чи не єдиною метою є фасцинувати німецькі маси декоративністю, сипати їм в очі нову жменю пустих гасел та відвертати увагу від болячок будня. На щастя, така інтерпретація втратила вже послух у міжнародньому політичному світі, який пильно прислухується до нірнберських конґресів, знаючи, що відбувається там не тільки манифестація сили провідної німецької партії і її керманичів, але, що саме там падуть гасла і напрямні актуальної німецької державної політики — закордонної і внутрішньої. Партійні конґреси у Нірнберґу стали форумом, на якому керманичі німецької держави навязують у буквальному розумінні безпосередній звязок з орґанізованими масами, з елітою великої нації, щоб впоювати в них ідеї, що мають пронизувати найближчі практичні ходи уряду.

Провідною ідеєю цьогорічного конґресу у Нірнберґу, який в останніх днях полонив увагу світа, була протисовітська кампанія. Відколи істнують Совіти та взагалі, відколи почав проявлювати себе большевизм, не впали ще у світі такі голосні слова правди про суть большевизму і смертельну загрозу для світа від большевицької держави на Сході Европи. Обидва ідеольоґічні реферати — мін. Ґебельса і Альфреда Розенберґа — були присвячені большевизмові, як ідеольоґічній течії, та Совітам, як державі. Обидва ці реферати — це був один безупинний акт обвинувачення. Не було це вже само тільки теоретизування. Це було виразне ствердження, що большевизм є актуальним міжнароднім питанням, що його мусять вирішити держави — у власному інтересі. „Те, що сьогодні є у Росії дійсністю, за що йде боротьба в Еспанії і що приготовляється в інших державах Европи зі злощасною прецизністю, це торкається усього світа; це вже не є справа теоретиків політичних світоглядів, це справа всіх державних мужів усіх народів, які мусять порозумітись у цій справі, якщо не хотять взяти на себе відповідальности, що з їх вини Европа впала у найгіршу крізу і руїну. Так, питання большевизму, це питання дальшого істнування Европи. Тут місце поділу душ, тут мусить кожний сказати, чи він „за“ чи „проти“, з усіми послідовними наслідками, які виходять з такого рішення“.

Не диво, що такі поклики, які переплітали обидві згадані промови, перекреслили остаточно всі поголоски, лянсовані у світовій пресі напевне самими большевиками, що — мовляв — у Німеччині беруть верх погляди чи то військових чи якихось господарських кол про потребу наближення з Совітами. „Примирення неможливе — кликав мін. Ґебельс. — Большевизм мусить бути знищений, якщо Европа має виздоровіти“. Одночасно і він і А. Розенберґ подавали такі дані про способи нинішніх керманичів совітської держави, зокрема про Фінкельштайна-Літвінова і всю, здебільша жидівську, верхівку ҐПУ, що безпосередньо актуальною стала справа про відкликання навіть дипльоматичних представництв: совітського з Берліна і німецького

з Москви. Конгрес у Нірнбергу поклав уже край дотеперішній інтерпретації німецького націонал-соціялізму, що це ніби тільки ідеольогічна течія, реалізована на терені й у границях одної німецької держави, та що зрештою націонал-соціялістична Німеччина „не вмішується“ у справи Совітів, як держави з іншим суспільним устроєм. Навпаки: член німецького уряду, отже наскрізь офіціяльна особа, у присутности канцлера і всієї державно-адміністраційної верхівки, займався ввесь час „внутрішніми“ справами Совітів, вказуючи на ті справи, як на ілюстраційний матеріял до основної тези, що большевизм мусить бути до нащаду винищений. Не може бути вже двох думок про те, що війна між Німеччиною і Совітами, це тільки питання міжнародньої конюнктури і що всі засоби німецької закордонної політики будуть надалі скермовані в одинокому напрямку: політично ізолювати Совіти.

Цей закордонно-політичний момент це найбільша політична сензація останніх днів. Поминаючи удар престіжевого характеру, що його зазнали Совіти, відтепер Совіти мусять рахуватися з фактом, що кожна та держава, яка наближиться до Німеччини, неначе автоматично наближується до протисовітського бльоку: бо коли досі казалось про творення протисовітського бльоку як про гіпотетичну комбінацію, від останнього конгресу у Нірнбергу слід казати про це, як про найбільш актуальну політичну роботу.

Поруч із цим міжнароднім моментом є ще й другий, що його висунула Німеччина у Нірнбергу: сам Гітлер у своїй промові порушив справу кольоній, як одну з передумовин німецької господарської експанзії. Вказавши на перенаселення, брак ринків збуту і брак сировців, Гітлер вказав на диспропорцію між Німеччиною і Совітами, що розпоряджають Уралем, Сибіром та „українськими ланами збіжжя“ і — голодують. У тому звороті закордонна преса хоче теж добачувати імперіялістичні німецькі тенденції. Однак напр. італійська преса поставилась відразу дуже прихильно до претенсій Німеччини щодо ревізії розподілу кольоніяльних впливів: видно, що у цій справі існує віддавна італо-німецьке порозуміння, з яким Англія, навчена гірким абісинським досвідом, мабуть буде реально рахуватися. Тісно з цією господарською справою звязана заповідь 4-літнього пляну боротьби за сировці: німецький канцлер заповідає, що Німеччина буде змагати до того, щоб краєва продукція, з великою участю хемічного промислу, зробила державу цілком господарськи самовистарчальною, щоб унезалежнитись зовсім від чужинецького імпорту. Якщо справді дійде до того, що німецький ринок буде втрачений для чужинецького промислу й торговлі і що передумовною відзискати його буде зворот деяких кольоній, — то Німеччина напевне невдовзі тих кольоній дібеться. В усякому разі теперішних неґативних голосів англійської преси не слід уважати за останнє слово Великої Британії у цій справі.

Останній момент міжнародього значіння, порушений у Нірнбергу, це заповідь дальшого скріплювання військової сили Німеччини. Зрештою, щодо цього ніхто, здається, не мав ніякого сумніву: при нинішніх перегонах у зброєнні всіх держав, ніяка держава не може станути непорушно на одному місці, тим більше така держава, яка мусить „наздігнати“ час, проґаяний з вини клявзуль версайського договору. Проголошені на нірнберському конгресі ревеляції про стан совітської армії це чудовий арґумент, який виправдує зброєння кожної европейської держави, що має підстави лякатися большевицького наступу. Одночасна пересторога, що Німеччина вже тепер має стільки сили, щоб боронити своїх інтересів в разі потреби і збройною силою, ця пересторога звертає увагу, що слід рахуватись з Німеччиною не тільки як із потенціяльною мілітарною силою, але вже істнуючою. І тут, мабуть, теж така пересторога була зайва, бо мілітарну силу III. Німеччини її противники може й перебільшували у своїх [illegible]мах, але ніколи її не легковажили.

Для нас, українців, очевидно, цей нірнберський конгрес має першорядне значіння, як черговий великий крок у протисовітській кампанії на широкому міжнародньому форумі. Перебираючи в свої руки керму цієї кампанії — III. Німеччина і її творець Адольф Гітлер зосереджують довкола себе всіх тих, яким дорога культура християнського світа і дорога екзистенція Европи. Слід прилучитись до бажання, щоб скількість держав, пройнятих цією самою ідеєю, постійно зростала та щоб чимскорше опинилась держава, яка дійсно творить виняток в історії та у нормальному вигляді світа.

—o—

Традиційна імпреза Львова.

Жмут вражінь із „Східних Торгів“.

Цьогорічні „Східні Торги“, XVI-ті з черги рішуче нічим не замітніші від своїх попередників. Затримали вони ту саму неповність, коли йде про репрезентацію промислу цілої Польщі, ту саму слабу участь закордону, той сам малоярмарковий характер деяких павільйонів, ту саму репрезентаційну „напушистість“ промислових „величин“ з одночасною погонею за зиском дрібних крамарчиків, врешті ту саму перевагу декоративности над практичністю. Не хочемо тим самим сказати, що на цьогорічних „Торгах“ нема нічого нового. Є й новини, починаючи від ніби — відокремленої вистави „Львівський Повіт“ з червоно-білими і жовто-блакитними паперовими ґірляндами в середині павільйончику, де можете бачити оригінальних сільських ткачів із Дмитрович за роботою при автентичнім варстаті, — а кінчаючи XIV. новозбудованим великим павільоном. Це, як теж дещо інше (напр. гарна „ловецька вистава“) є гідним уваги приростом, хоч від цього ніяк не стали „Торги“ імпозантніші. Мають вони свій (що так скажемо) крій, від якого майже не відступають.

Вже давно стверджено, що характер „Торгів Східних“ вовсім розійшовся зі своєю назвою. Бо ані не є вони імпрезою для влекшення торговельних взаємин зі справжнім сходом, ані — коли під сходом розуміти східні воєвідства Польщі — не віддзеркалюють вони як слід багацтв і потреб сх.-галицького населення. Вся „східність“ міститься мабуть у східних семітських типах, місцевих і з варшавських Налевок, що доволі густо окупували деякі павільйони, заступаючи багато краєвих промислів і майже всіх заграничних виставців (крім німецьких, які зосередились в окремому гарному павільоні п. н. „Немци—Дойчлянд“ з гітлерівською свастикою).

Кажуть, що міністра торговлі і промислу п. Романа, який особисто відчинив цьогорічні „Торги“, найбільше зворушило велике число сільсько-господарських машин, якими заповнено шматок площі при вході до окремого павільону, що репрезентує хліборобство. „Є ліпше, а буде ще краще“ — мав він з задоволенням сказати. Що завдяки зростові цін сільсько-господарських продуктів на селі є дещо краще, це так, але до зросту сільського добробуту „Торги“ нічим не причинились. Занадто вони наставлені на місто, на репрезентацію, традицію і... патріотизм. Щоправда, в павільоні „Рільництво“ найде селянин чимало цікавого, особливо в асортименті збіжжя. Зокрема слід відзначити виставу сільсько-господарської літератури. Подбала за неї львівська Хліборобська Палата, віддаючи третину стійлища під сільсько-господарську літературу в українській мові. Це немов би *окрема вистава видань т-ва „Сільський Господар“*, гарно оформлена і вдекорована українськими вивісками (одинокі на виставі). Але — як сердечно мало присвячено уваги основним інтересам села, коли взяти „Торги“ як цілість! Як не дивно, але навіть рухливі аранжери заліщицького „Свята винозбору“ не подбали, щоби реклямувати у Львові огороднично-садівничі інтереси теплого Поділля. Стійлище шутромівецької фондації нічим не краще від першої з брега базаківської будки в будний день на одній з вулиць Львова. І то не тільки виглядом, але і в ділянці торговельної інформації.

Не будемо обговорювати тут поодиноких павільонів, бо треба би тому присвятити цілий цикл статтей-репортажів. Безперечно, що крім різкого хламу в роді бляшаної кухонної ґалантерії і всяких „вічних“ апаратів та „медикаментів“ є на „Торгах“ багато дечого, що варто побачити. Ми хочемо тут ще тільки згадати про участь українців чи українські фірми, які в тій чи іншій формі заступлені на виставі. Вичислюємо їх за чергою, так як вустрічали йдучи від одного павільону до другого. Ось вони: „Будучність“ — тутки „Калина“ і канцелярійні книги, сеґреґатори, гощо фабрики „Біблюс“ (одні і другі вироби в загальному стійлищі, що його влаштувала ф-ма „Центропапір“), відтак „Пераїяна“ інж. Кіндія (гарбарня і красильня футер, Львів-Скнилівок), ст-

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 5)

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

ІВАН БОРИСИКЕВИЧ.

Чехи скликали були до Праги славянський конгрес на день 2. червня 1848. р., щоб обєднанням славян в Австрії перепинити посягання німців на славянські території. Конгрес відкрив Павло Йосиф Шафарик та предложив програму нарад: познайомитися і порозумітися щодо домагань славян в Австрії; виготовити конституційні домагання і внести петицію до цісаря, як також уложити факт федерації, що всі славянські народи Австрії зобовязуються жити з собою в згоді і не домагатися верховодства над іншими та солідарно оборонюватись від чужинців.

Головна Руська Рада вислала на цей конгрес до Праги трьох делеґатів: Івана Борисикевича, другого свого предсідника, о. Григорія Гинилевича і богослова Олексія Заклинського. Вони зійшлися там з польськими делеґатами від Руського Собору: князем Львом Сапігою, князем Юрієм Любомірським та адвокатом Поглодовським — під проводом кн. Льва Сапіги як провідника галицько-руської секції. Князь Лев Сапіга як провідник секції не голосував і тому більшістю наших голосів вирішено поділити Галичину на дві провінції: східну українську і західну польську, з додатком, що остаточне вирішення цього питання залишається краєвому соймові, чи пак Раді Державній. Цей додаток ослабив саме вирішення секції.

Славянський конгрес не докінчив своїх нарад, бо генерал кн. Альфред Вінфішгрец розігнав конгрес дня 12. червня 1848. р.

Заходами Івана Борисикевича вислано від Головної Ради руського народу галицького дня 21. листопада 1848. р. через верхи Бескидів: поклик до Братів Русинів Угорських, щоб їх повідомити про події у нас та піддержати на дусі.

В дні 16. лютого 1849. р. витав Іван Борисикевич висланців з Буковини до цісаря на засіданні Головної Руської Ради у Львові. Він нагадував, як галицькі українці з давніх давен жили в мирі з румунським народом (волохами) та собі взаємно помагали, чого свідоцтвом є українська церква у Львові, що називається волоською; що між волоськими князями були українці; що українською мовою не погорджують на Буковині і що неодин українець найшов на Буковині свій захист, та закінчив, що українці хочуть з румунами як своїми добрими сусідами надалі жити в мирі й любові. На це відповів професор Микола Гакман, що Буковина радується, як галицько-український нарід поступає тою дорогою, що не хоче нічиєї кривди, тільки упоминається за те, що йому справедливо належиться, та що Буковина бажає жити з галицькою Україною в мирі й любові...

Опісля Борисикевич звернув увагу Ради на потребу вибрати окрему комісію, щоб вела організацію між народом за поділом Галичини. Він найзавзятіше обстоював цю справу, так що у Львові з цього приводру була рознеслась вістка про арештування Борисикевича за неприязне відношення до австрійського уряду.

Наслідком організації в краю зачала з кінцем 1848. р. збиратись наша ґвардія в Галичині. У звітах до Головної Руської Ради у Львові подавали Окружні Ради з краю, що українські молодці радо приступають до нашого полку охотників („Фрайкору“) та що їх зголосилося вже коло 1.600. Вкінці прийшло письмо від цісаря Франц Йосифа з 10. березня 1849. р., що дозволило виставити баталіон українських стрільців-добровольців з обовязком кінної служби, як також затвердило предложений національний однострій. Отсе мав бути український корпус національної ґвардії.

Черговий рік 1850. приніс абсолютизм в Австрії, що заморозив почини і сподівання галицьких українців.

Іван Борисикевич був відтак послом у першому Галицькому Соймі з 1861. р. В часі вступних нарад сойму поставив він внесок, щоб вибрати окремі комісії до провірення виборів (верифікаційні): українську і польську, бо наш нарід вірить тільки фактам, отже люд собі, а пани собі осібно вибирають. На це піднеслися голоси польських панів: Нема панів. Всі рівні!

(Далі буде).

дарські робітні в Підберізцях коло Львова П. Балтро і М. Дзюбек, дальше П. Чезита із Кут, який виставив ріжні гуцульські вироби та наслідування ловицьких узорів. У збірній виставі Ремісничої Палети в Станиславові найшли ми вироби „Гуцульської Різьби“ і Грит. Цвілика (кераміка) з Косова, Брушкевича Синів (кераміка) з Кут, священичі ковпаки Михайла Тихонюка зі Станиславова та вивіску Снігуровича також зі Станиславова. В павільоні „Ремесло“ виставив самостійно П. Рогатинський, кафлярський майстер зі Львова. Гарне і цікаве стійлище має п. Іван Буйде зі Львова, який віддавна працює в бранжі фризієрських апаратів. Як щороку так і цим разом багата є вистава відомого нашого купця Ю. Ломеги (машини до шиття і писання). Постійний елегантний кіоск має „Око“ Литвиненка, де довше спиняються тільки ті, що цінять мистецтво.

Маємо вражіння, що все важніше з того, що наше, ми вже подали. Є щоправда чимало дрібних виставців, особливо гуцулів (як нпр. Ґретиняк із Річки) і яворівців з їх деревляною всячиною. Цікаво сконструовану гойдайку виставив Дамян Сенишин із Винник. Наш народній промисл репрезентує чимало польських і жидівських фірм під ріжними назвами. Особливо багато їх торгує килимами і ліжниками, заробляючи очевидно добрі гроші. Все те називається здебільша: „ппе мисл людови“, або „пшемисл халупнічи“, чи „виробп людове“ або „вироби халупніче“. Скільки там цінних виробів а скільки хламу — годі при поверховному огляданні пізнати...

Ми приглянулися „Торгам“ у будні, приглянулись і в неділю. У будні було публики обмаль, виставці нудьгували і нарікали. В цю неділю фреквенція була велика. Люди формально душились у вузьких проходах поміж стійлищами. Перед деякими павільонами треба було стояти в хвості, а в трамваях здобувати місце з ужиттям великої кількости терпцю і енерґії. Помогла понеділкова військова ревія. До Львова приїхало чимало посторонніх, що пішли теж „Східні Торги“ оглядати. Чи купці, що виставляють, поправили свої гумори, не довелось нам довідатись. Усі вони були заняті пропаґандою своїх виробів.

В. Несторович.

—o—

З церковних справ.

НОВИЙ ГОМІЛЕТИЧНО-КАТЕХИТИЧНИЙ ЧАСОПИС.

Заходом гуртка львівських священиків появилося на днях 1-е число нового гомілетично-катехитичного журналу „Сівач“, зміст якого подали ми вже в „Ділі“. Такий часопис безперечно дуже потрібний, особливо в нинішніх часах, тому не сумніваємося, що почин ініціяторів та видавців підтримає греко-католицьке духовенство цілої галицької церковної провінції. „Сівач“ виходитиме раз у місяць в обемі 2 аркушів друку і коштуватиме річно 5 зол. Адреса „Сівача“ така: Львів, Обертинська 29.

ПЕРЕД ЗМЕНШЕННЯМ ЧИСЛА ПРАВОСЛАВНИХ ПАРОХІЙ НА ВОЛИНІ.

Читаємо в „Українській Ниві“: В українській пресі вже довший час подаються чутки, що цілий ряд православних парохій на Волині має бути зліквідований. Не маючи будь-яких відомостей про таку ліквідацію, однак уважаючи, що подібне явище моглоб мати занадто поважні наслідки, щоб мимо нього можна було пройти без належної уваги, Українська Парляментарна Репрезентація Волині звернулася до Волинської Духовної Консисторії з просьбою подати відповідні інформації в цій справі. Дня 27. серпня 1936 р. Консисторія відповіла, що не має ніяких офіційних даних щодо цього питання, а лише з приватних відомостей знає, що встановлення числа штатних парохій і філій в епархіях є нині предметом праці Мішаної Комісії Передсоборного Зібрання та спеціяльної Комісії. Отже значить, чутки про ліквідацію парохій мають до деякої міри підставу, але щодо фактичної ліквідації, то вона буде ще предметом обговорення на засіданнях Православного Собору і зможе відбутися лише за його ухвалою.

ЯК ШИРИТЬСЯ ПРОТЕСТАНТИЗМ У СТАНИСЛАВІВСЬКІЙ ЄПАРХІЇ.

З протестантських пресових органів, що появляються в українській мові в Коломиї і Станиславові, виходить, що на терені станиславівської епархії протестантський рух між українським населенням постійно зростає. В кожному числі тих газеток читаємо про нові здобутки евангелизму на Підгірю і Покуттю, де вже основано кількадесять протестантських станиць, куди стягають виключно українців. Як читаємо у „Вірі й науці“, протестанти відкривають за допомогою Голяндії першу українську еванг. школу (7-клясову) в Коломиї ще з цим шкільним роком.

ЧИСЛО БЕЗКОНФЕСІЙНИХ ДІТЕЙ У ЧСР СПАДАЄ.

На підставі даних Державного Статистичного Уряду Чехословаччини число безконфесійних шкільних дітей у 1935 р. було 65.055, себто 3.6 прц. усіх шкільних дітей. Із загального числа безконфесійних шк. дітей на Чехію припадає 54.618 дітей, на Моравію і Шлеськ 8.266 дітей, решта на Словаччину і Підкарпатську Русь. Число безконфесійних шк. дітей у ЧСР помітно спадає, бо в 1930 р. було їх 4.4 відсотки, у 1931 р. 4.3 прц., в 1932 р. 4.1 прц., у 1933 р. 4 прц., у 1934 р. 3.6 прц.

—o—

Бранка до червоної армії у Харкові.

(ВУ) „Вісті“ з 8. ц. м. пишуть, що 19. ц. м. зачнеться у Харкові бранка рекрутів до червоної армії. Військовий комісар Харкова Подольський подав дані про цю бранку. Харків дає письменних рекрутів, серед них 2.000 стахановців, 161 інжинірів, 1442 осіб з середньою освітою, 5380 „значкістів“ ГПО, 10.000 „значкістів“ ГСО, більше як 4.500 ворошиловських стрільців.

З прикордонної смуги зі Совітами

Один образок.

Є село Мільча над рікою Вілією у Виленщині. Вілія там, як наш Збруч — границя зі Совітами. У Мільчі є велика церква і православна парохія. До тієї парохії перед війною належали ще дві церкви. Тепер вони опинились за кордоном, у Совітах. Одна з них нині — якийсь склад; на другій лопоче червоний прапор: там — клюб, де комуністична молодь бавиться і танцює.

Дивляться селяни з Мільча та кажуть: „Невжеж у них будинків не вистачило?“ Боязко кивають головами: „Гріх який!“

А з того боку по неділях кральком підходять старші селяни, оглядаючись, чи не видко де граничної сторожі, послухати хоч дзвона церковного. Одного разу у косовицю по цьому боці проходив сіножатю священик. На тому боці робітники сиділи, спочиваючи. Побачивши священика, всі вони мовчки встали, хоч з тривогою оглядались поза себе: чи нема сторожі? Алже в Совітах Бога нема: „релігія — опій народу“...

Мільчани мають на тому боці крівняків, свояків, знайомих. Іноді, у косовицю, разом працюють; одні на одному боці річки, другі на другому. Але розмовитись, перекинутись хоч словом не можна. На тому, совітському боці мовчать: чекісти за плечима; навіть глянути не сміють колхозники у цей бік. Мовчки працюють. Одягнені всі однаково; жінки — у білих блюзках, з білими хустками на голові та у сивих спідницях; мужчини — всі в білих одягах з полотна.

Отже нема у Совітах і людини. І не дивно: де нема Бога, там нема і людської свободи — цього найбільшого дарунку Неба людині.

Ширіть наш часопис!

З польської преси.

„Хотять мати голодних, визискуваних, темних..“

В огляді преси варшавського „Часу“ з 14. ц. м. находимо полемічну статтю Ґрабеца (Ксав. Прушинського) під повищим заголовком, який уже сам багато говорить про зміст статті. Це полеміка з „Варшавским (Львовским) Дзєнніком Народовим“, який накинувся на „Діло“ за недавню нашу статтю про спосіб полагоди урядом українських справ. Стаття „Часу“ така обширна (4 шпальти друку, поверх одна сторінка „Діла“), що можемо подати тільки її хід думок та у перекладі лиш останній уступ. Зазначимо на вступі, що це одна з найкращих статтей, які появились колинебудь у польській пресі на українські теми.

Автор коротко характеризує взаємини між українським національним табором, що його репрезентує „Діло“, та ендеками з „Варш. Дзєнніка Народового“. Ті відносини не змінились від часу зміни українського становища до справ польської держави — навпаки, та зміна викликала хіба ще більше роздрнення ендеків. Колиж показалося, що українці далі мають причину нарікати, дарма, що заявили себе сторонниками нормалізації польсько-українських відносин, — ендецький орган „гордовитий“, як шляхта на тиждень перед Пилавцями“.

Цитуючи той уступ з ендецької ґазети, в якому ендеки відпекуються, начеб взагалі істнувало якенебудь польсько-українське порозуміння, та зводять його до „угоди“ поміж „санацією і УНДО“ („за політичні послуги хай санація платить УНДО-вю, коби не зі скарбниці польського народу“), автор висміває таку арґументаційну еквілібристику, пояснюючи, що завжди в імені народу й держави промовляє та бере зобовязання та група, яка стоїть при кермі влади. Бувають випадки, що інша група заздалегідь заповідає, що не прийме зобовязань своїх попередників, якщо здобуде владу (так робили нпр. російські большевики щодо позички, яку гр. Вітте затягнув у Франції), але для цього треба революції: автор не радить ендецьким Заглобам бавитись у Леніна та не вводити в політичні обичаї традиції, що того, що обіцяє один уряд, черговий може не дотримати. І без того ендеція ввела в польські політичні обичаї досить великі і досить сумні іновації. Щодо конкретних українських вимог, яких не признають ендеки, то — пригадує автор — українці мали свій культурний і господарський стан посідання і перед польськими часами: тут пригадує, наскільки той стан посідання зменшився, і що нпр. в періоді правління намісника Михайла Бобжинського було далеко більше відпруження атмосфери, ніж сьогодні. Автор відповідає теж на закид ендеції, що — мовляв — хай „Діло“ не говорить про польську державну рацію, бо про неї звикли говорити всі ті, що хотять „обманути у політиці“, включно з таким неприємним твором як „Леґіон Млодих“. Автор звертає увагу, що поміж такими штучними творами як ріжні ефемеридні організації, та поміж відповідальним пресовим органом кількамільйонової нації є величезна ріжниця. Самі ендеки перечать собі, кажучи раз про „штучний твір“, то знову алярмуючи польське громадянство загрозливим великим зростом української національної сили. Від себе автор додає, що та сила зросла всупереч польським заходам, саме як реакція на ріжні польські обмеження (явище сільської інтеліґенції, яка втратила доступ до установ) і наводить аналогічні приклади з польської історії.

Кінчає такими висновками:

„Можливо, що ендеки правду кажуть, що супроти українців стосовано досі половинну політику що не досить було викинути їх з уста-

нов, позбавити катедр, обмежити в доступі до університету, зредукувати народні школи з кількох тисяч до кількох соток. Можливо, що треба було зробити те, що Фльотвель у Познанщині: давати субвенції ремісникам, які поселялись на „кресах", — можливо що треба було зробити те що зробив Бісмарк на Познанщині: знищити культурно-освітні установи;можливо, що треба було зробити те, що робило одно кольонізаційне товариство, яке скуповувало землю для німців на Познанщині, та яке у скороченні, сьогодні для нас невигідним, називалося „гакатою". Можливо, що треба було піти слідами ка. Більова і законно заборонити чи всякими штучками унеможливити, щоб ні один українець не купив землі. Можна піти ще дальше і в тому поході „ще дальше" вже не гогенцолернівський, але свіжіший німецький приклад, нинішній, — доповнить і в цій царині несамостійні ендецькі замірн. Все це можна робити і багато дечого іншого. Всього того будуть домагатися демагоги, що підхліблюють юрбі, допоможуть їм опритарі, що занюхають субвенції, підтримають державні діячі, що розвязують державні проблеми ключем доступу до посад. Відберемо українцям освіту: будемо їх мати темними. Відберемо їм права до рідної мови: та виклята мова стане між ними і нами, як ставула Вжесьня. Відберемо українцям змогу набувати землю, оточать нас у Галичині незаможні людські оселі, нуждарські, сповевірені, хвичиві і ненависні людські нори, чвертьморгові клаптики гектарової недолі. Відберемо українцям їх слушну гординю, — знаменитї, рентовні, добре і не для субвенцій ведені кооперативи, віддамо їх назад як у період найчорнішої панщини у руки сільських лихварів, у лабети давнього визиску. Але людська маса, кількамілїонова маса не перестане оточувати нас, тільки буде невидіти нас ненавистю покривджених людей, найглибше і найзавзятіше людей, яких ми силоміць зіштовхнули назад в ярмо, започатковане для їх народу Джінгісханом і Бату-ханом. Прошу, панове, перестаньте тоді називати себе культуртрегерами польщини і прошу записати свої прізвища прокураторові польської історії".

У „пост-скріптум" маємо там ще таку примітку:

„Варшавскі Дзеннік Народови" пише про наївність УНДО, яке сподівається, що в осені 1936. р. уряд Річипосполитої може виконати супроти українців приречення, що їх дав уряд Річипосполитої осінню 1935. року. У Великій Британії публіцист, який відважився би назвати наївним когось длятого, що вірить в обіцянки, що їх зробив уряд Й. К. Величества, сидів би у вязниці під закидом, що зневажає перетельним уряд свого краю. У шляхетській Польщі така людина називалась прихильником „золотої вольности". У нинішній Польщі вона називається „народовцем". Правда, ми забули, що Велика Британія це труп, якиӣ розкладається, труп, якого опанували жиди й масони, в протестантській етиці.

—o—

Ще одна весела історія.

Із звеличниками „конґресу мира" у Брюселі.

Дістали ми відбитий на ротаторі „комунікат", підписаний „львівським організаційним комітетом конґресу мира у Брюселі" (Бруксели). З того комунікату довідуємося, що польська влада відмовила пашпорти тим делегатам, які згори не хотіли погодитись на декларацію, що мала кілька „неприємних" точок. У тих точках казалося про апробату польської закордонної політики („союз з гітлерівською імперіялістичною Німеччиною"), про потребу сильної армії, про потребу кольоній для Польщі та про виселення жидів з Польщі. Комунікат львівського організаційного комітету з обуренням каже про ці вимоги та з лайкою накидається на „зрадників" і „диверсантів" Дембського і Липацевича. Весь комунікат зредегований зовсім у большевицькому стилі і не залишає ніяких сумнівів щодо тенденцій того львівського організаційного комітету, як і — здається — тенденцій більшости ініціяторів всієї тієї „мирової" імпрези: перетворити той конґрес у чергову просовітську манїфестацію та зробити з неї інструмент совітської пропаґанди. Коли польські чинники зорієнтувались, у чому річ, та не дозволили деяким явним чи закаптурованим моросливим большевикам виїхати закордон, то вони жирувались би іменем „народу" — мові панове з комітету складають маску і виступають у своїй правдивій ролі. Вони пропонують скликувати збори для протесту проти „замовзанних делегатів": сумніваємося, чи знайшлось би багато охочих іти на такі збори. Кого сьогодні цікавить брюсельський чи який інший „конґрес мира", аранжований заходами держави, яка є найбільшою і смертельною загрозою мира!

„Консульство в г. Львове" спростовує.

Ми дістали спростування, в якому „радянський консулят у Львові категорично стверджує", що „вісти про голод та про ріжні заворушення серед робітників, селян і червоноармійців в Радянському Союзі взагалі й на Радянській Україні зокрема" — „е незгідна з правдою".

Спростування офіціяльних совітських установ мають ту питому рису, що треба їх читати все навідворіт: коли вони заперечують, значить — потверджують і навпаки. Тому це останне спростування дійсно багатомовне: ми самі не думали, що у Совітах, зокрема на Сов. Україні, аж так погано! Палкі спростування і заперечування совітських офіціяльних чинників післяе страхітливого голоду на Україні, про який знав ввесь світ, це була чудова рекомендація правдомовности.

При цій нагоді варта згадати, що коли початка сов. консуляту у Львові залишалась трьохмовна, з українською мовою як першою, то бляшкети вже виключно російські. Це правильна реформа: пощо „валяти дурака"?

—o—

Військова дефіляда у Львові.

Міністер Каспшицький відбирав дефіляду.

В понеділок 14. ц. м. відбулася у Львові величезна військова дефіляда, яку відбирав міністер військових справ ґен. Каспшицький. Його привитав промовою президент міста Островський в окруженні президії. Мін. ґен. Каспшицький відбирав дефіляду в товаристві віцеміністра ґен. Глуховського, міністра комунікацій Ульриха, львівського воєводи Беліни-Пражмовського і військових аташе: Франції, Анґлії, Австрії, Чехословаччини, Югославії, Німеччини, Румунії, СССР, Італії, Мадярщини та багатьох інших. Між ґенералітетом були теж: начальник департ. міністерства внутрішніх справ ґен. Райський, головний комендант поліції ґен. Кордіян-Заморський, начальник самостійної бриґади кавалерії ґен. Андерс і інші.

Дефіляда зачалася в год. 11.30 і тривала майже до год. 3-ої пополудні з п'ятнадцятихвилиною перервою. Звіт про початок дефіляди здавав командант О. К. VI. Львів ґен. Томашевський. У дефіляді взяло участь кільканадцять тисяч війська ріжних родів зброї, змоторизовані відділи та кадри літаків у числі до 200. Дефіляді приглядалися величезні маси глядачів і шкільної молоді.

—o—

ҐІ ДЕ МОПАСАН.

ГОДІ.

(Докінчення.)

Цілий день думав про ту, що знову до нього верталася. Як вона виглядає. Як воно чудно зустрітись отак по двацятипяти роках! Чи він її хоч пізнає?

Одягся кокетно, мов жінка, надів білу камізольку, яка більше пасувала йому до фрака, ніж чорна, покликав стрижія, хотів, щоб кучері вилися, бо зберіг волосся до цього часу, і поїхав, дуже зарання, аби показати, як він квапився.

Перша річ, яку побачив, увійшовши до гарної, просто мебльованої вітальні, був власний його портрет, стара, абляквана фотографія, з часів його тріюмфів, що висіла на стіні в вишуканій оправі з старовинного шовку.

Сів і чекав. Нарешті позад нього розчинилися двері. Він жваво випростувався і, обернувшись, побачив стару даму з сивим волоссям, що простягала йому обидві руки.

Ухопив їх, цілував, то одну, то другу, довго. Потім, підвівши голову, поглянув на свою любу.

Еге, була то стара дама, стара незнайома дама; мала охоту плакати, а всміхалась.

Не міг стриматись, не шепнути:

— Це ви, Лізо?

Вона відказала:

— Так, це я, певне, що я... Виб мене не пізнали, правда? Я так журилася... так журилась... В журбі згоріло моє життя... Ось я тепер яка... Гляньте на мене... або ні... не дивіться... Але які ви й тепер гарні... і молоді... Колиб я зустріла вас припадком на вулиці, зараз би крикнула „Жакле"!

— Тепер сідайте, побалакаємо спершу. Потім я покличу дочку, дорослу свою дочку. Побачите, яка вона до мене схожа... Ні, ще не так — вона зовсім така, як „Я", колишня „я", побачите! Я захотіла бути з вами вдвох, спочатку. Боялась трохи, що розжалоблюсь у першу хвилину. Тепер уже скінчилося, пройшло... Сідайте ж, мій друже.

Він сів поруч з нею, тримаючи її за руку. Але не знав, що їй казати. Він не знав цієї особи, не бачив ніколи, здавалось. По що зайшов він у цю хату? Про що міг би завести мову? Про минуле? Та щож було спільного поміж ним та нею? Нічого тепер не міг пригадати,дивлячись цій бабусі в обличчя. Не пригадував собі зовсім про все те любе, солодке, приємне та болюче, що огортало його серце, як скоро починав думати про другу, про свою Лізу, любу Попелясту Квітку. Щож з нею сталося, з тамтією, з давньою, коханою. Тією, з далекого сну, білявою, сірокою, молодою, що так гарно вимовляла „Жакле".

Сиділи поруч, непорушно, зніяковілі обоє, стурбовані.

Велася поміж ними банальна розмова, уривчаста, млява. Вона звелася, натисла на гудзичок від дзвінка.

— Я кличу Рене, — промовила.

Рипнули двері, зашелестіло вбрання і по тому гукнув молодий голос:

— Ось і я, мамо!

Льормерен оторопів, ніби привид якийсь побачив.

— Добридень, панночко! — шепнув.

Тоді, звернувшись до матері:

— О, це ви!

То була вона, дійсно вона, та, колишня Ліза, що зникла була й вернулась! Бачив її знову, ту, яку вкрали в нього двацятьпять років тому. Ця ось навіть була ще молодша, свіжіша, більше було в ній з дитини.

Звялося в нього божевільне бажання — розкрити обійми, пригорнути її до себе, шепнути до вуха:

— Добридень, Лізон!

Слуга сповістив:

— Накрито, пані, до столу!

І вони ввійшли до їдальні.

Що робили за обідом? Що йому казали, що міг він відповідати? Сон чудний йому снився, сон, що межує з божевіллям. Дивився на обох тих жінок, а в голову вроілася одна думка, моторошна, божевільна думка:

— Котра з них справжня?

Мати посміхалася, повторюючи:

— А памятаєте?

А він знаходив спомини в ясних очах молодої дівчини. Двацять може разів розтулив рота, щоб сказати їй: „Чи пригадуєте собі, Лізон?"..., забуваючи про ту даму з сивим волоссям, яка споглядала на нього розчуленим оком.

Але, бували хвилини, він уже не знав, тратив розум! Помічав, що ця, теперішня не зовсім та, як та колишня. Та давня, мала в голосі, в поглялі, у всьому єстві, щось таке, чого він у цій не знаходив. І він страшенно напружував думку, щоб пригадати собі свою кохану, вловити те, що висклизнуло з памяти, те, чого бракувало цій, воскреслій.

— Ви втратили жвавість, мій бідний друже, — казала бардзеса.

— Багато ще дечого я втратив, — [illegible] тав він.

Із Совітської України.

ВИСТУПИ ЧЕСЬКОГО ХОРУ „ТІПОГРАФІЯ“ НА УКРАЇНІ.

З Києва до Одеси приїхав чеський хор „Тіпографія“, якого концерти в Москві, Ленінграді і в Києві пройшли з величезним успіхом. Особливо в Києві — як повідомила одеська радіостанція в неділю — чеський хор зустрінули з великим захопленням. В Одесі відбудуться концерти 15. і 16. ц. м.

ГОЛОДНА УКРАЇНА — ГОЛОДНІЙ ЕСПАНІЇ.

За повідомленням московської радіостації колхозники на Україні жертвували один свій трудодень для ратунку голодних еспанських революціонерів. У радіо зацитовано слова популярної на Україні ударниці-колхозниці Гнатченко про необхідність помочі для борців за пролетарську справу. До такої помочі просто зобов'язані українські колхозники, які, мовляв, „упливають у добробуті“ (дослівно!).

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА ПЕРЕЇХАЛА З МОСКВИ ДО ЛЕНІНГРАДУ.

12. ц. м. закрили в Москві виставу українського народнього мистецтва. Про її успіх свідчить кількість відвідувачів, яких — згідно з інформацією московської радіостації — було 115 тисяч. У день закриття оглянуло виставу 5.000 людей. Найбільше захоплювались москвичани українськими вишивками. Експонати вистави перевезуть до Ленінграду, де буде влаштована така сама вистава.

(н.)

Боєва заява Гітлера.

НІРНБЕРГ, 14. 9. ПАТ. В неділю рано відбулася збірка змоторизованих партійних відділів. Збірка закінчилася дефілядою перед канцлером Гітлером. Вечором відбувалися дальші наради партійного Когресу.

Гітлер виголосив нову промову, що відзначалася сильними моментами, спрямованими проти ворогів Німеччини.

„Знаю, говорив канцлер, що кожний з вас розуміє знак часу. Наш старий противник, проти якого ми так часто виступали, намагається зводити колотнечу, не в нас, але довкруги нас і витрохує нам затисненим пястуком. Старим і молодим бойовикам моїм хочу тут заявити, що ми завжди готові! Світ знає, що ми руководимося одним бажанням: *вберегти мир*. Одначе світ мусить знати, що знємо теж тверде й непохитне рішення: в ніяких умовинах не видамо Німеччини на поталу большевизму, якого діяльність знаємо й якому ми завдали важкий удар...

Дотепер я не накликував до ніяких манифестацій, одначе коли закличу, Німеччина зеднається в одній великій манифестації. Тоді манифестуватимуть міліони проти старого ворога людства“.

Після тієї промови, шеф штабу Люце, зложив канцлерові в імені всіх формацій заяву вірности. Канцлер посвятив кількадесять нових партійних прапорів. Посвячення відбулося через символічне зіткнення кожного нового прапору зі славним „крівавим прапором“ з року 1923. Свято закінчилось відспіванням боєвої пісні націонал-соціялістів.

—o—

ЗІРВАННЯ ДИПЛЬОМАТИЧНИХ ВЗАЄМИН НІМЕЧЧИНИ З СССР?

Французькі часописи пишуть, що по останніх промовах Гітлера у Нірнберзі слід надіятися безсумнівного **зірвання дипльоматичних взаємин між Німеччиною і СССР. У Льондоні запевнюють, що це справа найближчих годин.**

—o—

МІН. БАСТІД У КАТОВИЦЯХ.

Французький міністер торговлі і промислу Бастід виїхав у товаристві польського міністра Романа до Катовиць, де відвідав ріжні промислові і фабричні заведення.

—o—

ЯПОНСЬКО-СОВІТСЬКИЙ КОНФЛІКТ.

МОСКВА, 14. 3. ПАТ. До філії бюра подорожей „Інтуріст“ у Токіо прийшло 10 поліціянтів і виказавшися письменним приказом сконфіскувати пропагандивну брошуру, що її видає „Інтуріст“, перевели ревізію, забрали один примірник цієї книжки та по одному примірникові інших туристичних видань з описами СССР. Амбасада СССР у Токіо заложила проти цієї ревізії гострий протест.

—o—

МІНІСТРИ ПІД ОХОРОНОЮ ПОЛІЦІЇ.

БРАТИСЛАВА, 14. 9. ПАТ. Підчас обіду на честь міністрів закордонних справ Югославії і Румунії, погасло раптом у цілім готелі світло. Поліція замкнула в одній хвилині всі виходи і випровадила міністрів. Вулицями обставленими поліційними кордонами пішли міністри на рават, що його уладив мін. Крофта.

—o—

РАДІСТЬ У САН СЕБАСТІЯНІ.

ЛЯ КОРУНА, 14. 9. ПАТ. Головна кватира національних військ подає, що вчора вмашерували переможні війська ген. Молі до Сан Себастіяну. На бульварах відбулася дефіляда відділів. Населення зі захопленням вітало переможців. Манифестації в честь національної армії тривали всю ніч. На прилюдних будинках замаяли червоно-жовті прапори. В останніх днях розстріляла червона міліція сотки осіб.

Під Толедо перешкодили червоним сконцентруватися. Урядові війська залишили на побоєвищі понад 100 вбитих.

—o—

СЕНЗАЦІЙНІ АРЕШТИ В ІТАЛІЇ.

РИМ, 14. 9. ПАТ. Тут потверджують поголоску, про арештування та адміністр. висилку кільканацятьох осіб в Римі, Медіоляні і Терні. Характер арештів політичний. Деякі арештовані були членами робітничих синдикатів. Кажуть, що особи, арештовані в Терні одержували гроші від одної сусідньої держави.

—o—

Але в турботному своєму серці чув, як ніби збуджений звір, що ладен укусити, відроджується давнє кохання.

Молода дівчина базікала, інколи знайома інтонація, слова, властиві її матері, які вона перейняла від матері, вся манера промовляти, думати, схожість рухів, що набуває людина, живучи вкупі, змушувало його здригнутися всім тілом, вступало в нього, ранило пристрасть, що наново прокинулась.

Утік заранія, пройшовся бульваром. Але образ тієї дівчинки все ввижався, мріявся йому; билося дужче серце, розгорячкувалось. Далеко від обох жінок бачив він тільки одну, молоду, давню, ту, що вернулась, що любив він її, як любив колись-то. Любов ще з більшим палом після двацятипяти літ перепочинку.

Вернувся до гостинниці, щоб подумати про цей дивний, жахливий випадок, надуматись, що має чинити.

Але, коли проходив зі свічкою в руці, перед дзеркалом, перед великим своїм дзеркалом, де роздивлявся, любував перед тим, як іти, побачив там остаркуватого, сивого чоловіка. І раптом пригадав, який він був колись, за часів коханої Лізи. Побачив себе знадливим, молодим, таким, яким його кохали! Тоді, наблизивши свічку, полинився на себе зблизька, як розглядають крізь люпу щось надзвичайне, приглядався до зморщок, стверджуючи ту страшну руїну, що її ніколи досі не помічав.

І сів переможений просто самого себе, просто свого біdолашного образу, промовивши стиха:

— Годі, Льормерене, — кінець!

Переклав І. Рильський.

Події у Стрийщині.

До мешкання Мойше Габера в Синевідську Вижнім вдерлися в ночі невідомі люди і перевернули цілу хату до гори ногами, кажучи, що шукають за комуністичною бібулою. В Лавочнім відбулася 9. ц. м. сесія солтисів близьких громад. Коли з цієї сесії вертався солтис Хащованого Іван Шушка, напали його на гостинці якісь люди і побили, кажучи: „Це за те, що не підтримуєш націоналістів і купуєш у жидів“

—o—

Кривавий білянс у Палестині.

За 21 тижнів заворушень у Палестині такі криваві підсумки:

В боротьбі між арабськими повстанцями й жидами та англійськими вояками й поліцією згинуло 34 англійських вояків, 82 жидів і 225 арабів. Ранено 144 англійських вояків, 267 жидів і 640 арабів.

Арабські терористи знищили 250 тисяч дерев, вибухло 280 пожеж наслідком підпалу арабів. Крім ріжних 130 саботажів висаджено у воздух 48 мостів, у 300 місцях перервано телефон. сполуку й висаджено зі шин 230 поїздів. Страти оцінюють на 570.000 фунтів. Арештовано 2.400 арабів, 420 замкнено в концентраційнім таборі. Вибухло 130 бомб, скофісковано 400 бомб і 35 транспортів вибухових матеріялів.

Заміновані пристані.

ЛЯ КОРУНА, 14. 9. ПАТ. Тутешня радіостація проголосила такий комунікат до всіх пароплавів, які є під цю пору біля еспанського побережжя:

Англійський конзуль в Ля Коруна повідомляє, що згідно з інформаціями команди національної фльоти в Феррель, до пристаней Сантандер і Більбао небезпечно зближатися, бо почавши від 14 вересня обложать повстанці ці пристані мінами. Всі пароплави повинні покинути загрожені пристан.

—o—

Протверезіли.

Ґен. Франко заявив, що цей тиждень принесе червоним остаточний розгром. Гірники Астурії й Леон звернулися до команди національних військ з проханням не наступати на них, бо вони не хочуть дальше воювати. Між націоналістами й гірниками дійшло до виміни бранців.

НОВИНКИ.

— **Виставу фортифікацій давного Львова** відкрито в будинку Великого Театру у Львові. Вистава обіймає проекти до панорами давного Львова, яка буде зреалізована в найближчій майбутности.

— **Віче адвокатських аплікантів** відбулося у Львові, щоби запротестувати проти проекту нового устрою адвокатури, виладженого головною адвокатською радою. Після дискусії ухвалено резолюції, в яких зібрані ствердили, що криза в адвокатурі поглиблюється, одначе дорога до поправи не веде крізь обмеження доступу до адвокатури, тільки крізь зноселізування законів, що обмежують адвокатські агенди, як нпр. закони про суди праці, нотаріят, судові оплати і т. п. Зібрані запротестували проти проекту головної ради, який віддаючи рішення про доступ до адвокатури в руки чинників, що стоять поза адвокатурою, перекреслив незалежність адвокатського фаху. Проект кривдить адвокатських аплікантів, допускаючи можливість замкнення адвокатської листи. Кривдить теж усю правничу молодь, якій відбирає право доступу до адвокатури.

— **Зїзд делегатів галицьких міст** відбувся у Львові. Предметом нарад були справи участи держави і міст у коштах суспільної опіки, участи міст у 4-літньому пляні інвестиційних робіт, актуальних проблем з ділянки територіяльного самоврядування і т. п. Зїзд тревав три дні і скінчився вирішенням відповідних резолюцій. Вибрано теж делегацію з президентів і бурмістрів, що має предложити постулати міст варшавським урядовим чинникам.

— **Ліцеї без коедукації.** Міністерство освіти рішило занехати на будуче систему коедукаційної науки у вищих клясах середнього шкільництва. Це обмеження буде переводити при твoренні ліцеїв, загальноосвітніх і фахових, які на другий рік мають заступити теперішні 7 і 8 клясу гімназій. В ліцеях коедукації не буде.

— **Летунський алярм над Львовом**, який переведено в ночі зі суботи на неділю у звязку із загальними військовими маневрами, розчарував трохи мешканців міста, що тямлять ще вправи в газовій атаці вперед двох літ. Цим разом летунський алярм розпочався не, як заповіли, в 10-ій годині, але аж пів до 12-ої, та й то без гуку, стуку, як на це всі були приготовані. Ціла імпреза зводилася до лету кількох літаків понад містом і промінів кількох рефлекторів, що з ріжних місць шукали за ними по небі. Вид був нестрашний і зовсім гарний. Вправи тревали годину. Всі світла в місті були погашені.

— **До чого довели жиди?** У Слободі Болехівській пов. Долина арештовано 20 осіб, між ними студента політехніки М. Бузька, цілий виділ читальні „Просвіти" і голову Кружка Р. Ш. в Церковній. Арештовано їх на донос місцевих жидів, які зажадали від старостства поліції, бо, мовляв, селяни готовлять протижидівський погром. Поправді селяни зорганізували оборонну варту, бо розійшлися слухи, що на церкву і читальню мають напасти комуністи.

— **Обікрали школу.** До канцелярії торговельної школи при вул. Францішканській добулися злодії, розбили залізну касу і забрали готівку 1.080 зол. та цінні папери загальної вартости 2.000 зол.

— **Хто виграв на льотерії?** В сьогоднішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 10.000 зол. на ч. 76866 79985 110412 174376, 5.000 зол. на ч. 31718 113929 119340, 2.000 зол. на ч. 13649 22471 29378 50667 77877 81935 82916 92374 116080 117525 155641 159410 161883, 1.000 зол. на ч. 13239 11872 14132 17445 17369 21194 33086 34552 37892 38339 62049 71606 86031 88809 91938 103222 107826 109903 110712 111720 113330 118815 25731 127894 128913 138437 138818 159938 169622 176480 177631 188145 179905.

ПРЕЗ. МОСЬЦІЦЬКИЙ ПОЧЕСНИМ ГРОМАДЯНИНОМ ЛЬВОВА.

У Варшаві була делегація Львова у складі: през. міста д-р Островський, радні інж. Бернацький, сен. Децикевич, інж. Гавлер, Якфав, д-р Поратинський, радний Судгоф, Шнар і д-р Сайферт. Делегація вручила президентові Мосьціцькому диплом почесного громадянства Львова. Герб міста Львова має крім гасла „Семпер фіделіс", ще й воєнний орден „Віртуті мілітарі".

— **Незнаний образ Шевченка?** Київські „Вісті" повідомляють, що підчас інвентаризації музею російського мистецтва в Києві віднайдено незнаний досі образ кисти Тараса Шевченка. Образ був такий знищений, що годі було навіть означити його тему. Про його походження говорить тільки напис в польській мові на відворотній стороні: „Дівчина розмовляє з козаком" Зразок малярства Шевченка".

— **Володимирський собор у Києві** перемінили большевики від 1. ц. м. в читальню, для якої місцева академія наук призначила 120 тисяч книжок.

— **За фальшування грошей.** В процесі проти фальшівників грошей, що відбувся перед львівським судом присяжних, запав присуд, на основі якого засуджено: головного обвинуваченого Якобше на 6 літ, Анну і Марію Пташник та Влад. Гданського по 4 роки вязниці, а М. Таненбавма на 2 роки вязниці.

— **Краєва хроніка.** В Зимній Воді під Львовом виловили зі ставу тіло 23-літньої Стефанії Логович з Тернополя. Причина самогубства не відома. — Ілько Мельник з Пацикова пов. Долина, перевернувся з возом, яким віз дерево і згинув на місці. — В Сенечолі пов. Долина невідомі грабіжники добулися до мешкання Мордка Гельфгота і забрали 120 зол., гардеробу і більшу скількість тютюну. — В Криворівні пов. Косів військовий шофер Ст. Міштак переїхав 60-літнього глухонімого Івана Самовендюка, що наслідком того помер. — В Стрию згоріла загорода Остапа Бандери на шкоду 5300 зол. — На фільварку Пнівок біля Замостя скажений пес покусав 11 осіб.

о. О. ПРИСТАЙ. 94)

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Добір експонатів з народнього і модерного мистецтва відріжнявся настільки від того краму, який був виставлений по інших павільонах, що Український Павільон здобув собі загальне признання щодо культурного рівня. Президент вистави Доз, також голова відділу національностей мейор Страйкманс і інші висловлювалися з високими похвалами про павільон, називали його „гайбров билдінг", „гай арт павільон, тощо.

Про відділ Архипенка появилася в шікаговській пресі низка рецензій пера визначних мистецьких критиків. Крім високої оцінки самих творів критики висловлювали признання для розміщення колекції в павільоні. Критик газети „Шікаго Дейлі Нюс", Буліє, порівнював виставу Архипенка в Українському Павільоні з офіціяльною виставою модерного мистецтва, що було приміщене в Музеї Красного Мистецтва у Шікаго, і поставив вище нашу виставу у павільоні.

Численні визначні гості, що відвідали павільон, висловлювалися з найбільшими похвалами про українські експонати. Японський міністер авіяції, наприклад, сказав, що колиб він мав розділювати нагороди за найліпші павільони на виставі, то він призвав би першу нагороду японському павільонові, а другу українському. Президент чеського сенату, д-р Ф. Соукуп, висловлювався теж зі захопленням про виставу в Українськім Павільоні. Петка Адалайд Лов, яка кілька разів відвідувала наш павільон та пильно студіювала мистецький відділ, сказала:

Господарські мапи і діяграми України звертали на себе увагу американських географів і економістів. Один з професорів Кларк Юніверситі, переглянувши виставу, сказав: „Український Павільон, а особливо його мапи і діяграми ,багато побільшили моє знання вашого народу та географії України". А проф. Росил Г. Андерсон, куратор хліборобського відділу в Музею Науки й Індустрії в Шикаго, кілька разів перейшов наші мапи і просив Український Виставовий Комітет, щоби після закриття вистави віддати їх музеєві для студій українського хліборобства.

Дуже цікаві уваги про наш павільон висказала Маргарет Ересман, директорка „Сотерн Скул оф Спіч", яка зайшла до нас, оглянувши вже цілу виставу. Вона сказала, що з усіх чужоземних павільонів український „іс де мост респектебел". „Я, — говорила Ересман, — дуже вдоволена, що вступила до нашого павільону, бо довідалася тут багато про ваш край і його долю. Бажаю вам успіху у вашій боротьбі за самостійність". Дальше проф. Завіц з Агріколтюрал Каледж у Гвелф, Онт., говорив, що найбагатша країна в Европі, яка так гарно репрезентує себе на виставі, повинна сама розпоряджати своїм майном. Йому особливо подобається українська пісня, музика й — українська пшениця.

Бували й такі відвідувачі, які вже знали Україну зі своїх подорожей по Совітському Союзі. Для них наш павільон викликав враження чогось дуже близького, добре знайомого. Міс Гледис Рігс, яка щойно вернулася з подорожі по Україні оповідала, що багато їздила по світі, але Україна найбільше їй подобається, а „Ви, українці, маєте таку багату народню культуру, а про вас так мало знають і пишуть в Америці". Другим таким гостем був сенатор з Норт Дакоти, д-р Сток. Він подорожував по Совітському Союзі і недавно був на Україні. Йому дуже подобалася наша вистава і він сказав: „Україна буде скоро вільною державою, бо вона має до цього всі дані".

Таких і тим подібних голосів можна би навести ще дуже багато. Часто бували випадки, що відвідувачі вистави, які були в Українськім Павільоні зранку, верталися назад до нього пізним вечором, оглянувши цілу виставу, і казали, що кращих виборів народнього мистецтва як українські, вони не знайшли. Бувало, що при першому побуті в павільоні вони не купували нічого, і поступали вечором другий раз, щоб купити деяку памятку, переконавшися, що кращого не знайдуть на цілій виставі.

Особливо українські вишивки подобалися загально живими взорами, барвами і добірним виконанням. Це признання можна було чути з уст малощо не кожного чужого гостя в павільоні. І дійсно, між експонатами були лише предмети першої якости, вибрані мистецькими комісіями у Львові і Празі. Деякі професіональні виставці завважували, що наші експонати були надто випрацьовані, тимсамим задорогі для пріпигідних відвідувачів, і надавались би краще для музейних колекцій. І справді багато представників музеїв з ріжних міст Америки зверталися при нагоді побуту в павільоні з проханням, щоб їм передати деякі експонати для приміщення в музею.

Порівнюючи з виробами народнього мистецтва по інших павільонах, можна без перебільшення сказати, що українським вишивкам не було рівних в одному павільоні на виставі. Не дорівнювали їм навіть приблизно чеські, ані угорські вишивки. Про килими треба сказати, що під оглядом композиції і виконання дорівнювали нашим лише шведські килими, які мимоходом кажучи, були вдвоє-утроє дорожчі від наших. Щодо кераміки, то вище нашої можна було поставити лише китайську, а деякі певні вироби гуцульські мали рівні лише у перськи хвиробах. (Д. б.)

— **Вінчання в печері.** В Америці відбулося недавно оригінальне весілля, яке навіть у країні необмежених можливостей викликало загальну сензацію. Одна молода пара захотіла побратись на спосіб, тепер ледви ким практикований, а саме в печері! І то не якійбудь, але передісторичній, що походить з камяної доби. А коли так, то й молода пара мусіла виступити у весільній одежі, що відповідала передісторичній людині, отже прикрита звірячими шкірами. Розуміється, що й весільним гостям прийшлось зберегти історичний стиль і явитися теж в одягах, що відповідали моді, яка панувала в камяній добі. І справді, якби жених не носив рогових окулярів а його наречена не прийшла до вінчання з губами, помальованими на червоно, ціле весілля не враджувалоб зовсім нинішних часів. Американські часописи не згадують тільки, що вони їли на весільному бенкеті в тій печері: чи те саме і так само, як передісторичний чоловік у камяній добі?

— **Музикальні корови.** Вийшла з друку брошура Юр. Тартієра, годівельного інспектора, що займається справою молочности коров. Автор переводив систематичні досвіди і зладив статистичну табелю. Його досліди виказали, що корови доені при звуках музики давали 28 проц. більше молока ніж в нормальних умовинах. Автор брошури доходить до висліду, що корови люблять слухати музики, яка причиняється до видатности молока та підносить процент його товщу. Ствердив також, що корови, які в часі доення поводяться неспокійно, під впливом музики успокоюються.

— **Вияснення.** У ч. 191 „Діла" в дописі про свято Просвіти в Жовкві сказано між іншим, що на прапорі виднів образ св. Володимира кисти знаного маляра, проф. Бущманюка. Тому, що це незгідне з фактичним станом річи, заявляю оцим, що проф. Бущманюк нашкіцував лише проєкт прапору на чвертці паперу, а все інше, себто взори на хрестики, добір красок і догляд при вишиванні, а то й частинне вишиття прапору аж до цілковитого його викінчення перевела я сама зовсім безінтересовно. Шановний дописувач навіть не доглянув, що образ не мальований а вишитий. — **Марія Пеленська.**

——o——

З листів до Редакції.

Львів, дня 10. вересня 1936 р.

Вельмишановний Пане Редакторе!

Не відмовтеся, у звязку з новинкою про отворення крамниці в забудуваннях св. Юра, яка на днях появилася була у Вашому щоденнику, помістити ось-яке наше вияснення:

Дня 30. VIII. ц. р. поблагословлено новий крамничний льокаль у забудуваннях св. Юра. Ця крамниця повстала з ініціятиви Кружка „Р. Ш." ім. кн. Льва на Личаківській дільниці, але в порозумінню і співпраці з проводом святоюрської парохії. В цю крамницю вроблено спільно грошевий вклад, бо й дохід має йти, на основі такогож порозуміння, в рівній половині на обнову святоюрської катедри й на будову рідношкільного будинку ім. кн. Льва на Личаківській дільниці.

Дякуючи за поміщення отсього вияснення, просимо приняти вирази належної пошани.

о. Л. Куницький,
парох.

Д-р М. Панчишин,
голова Кружка „Р. Ш." на Личакові.

——o——

Спорт.

КРАЄВІ СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

До Краєвих Ситківкових змагань стануло дуже мало змагунів — 8 мужчин і 5 жінок до поодиноких гор. Технічні висліди змагань такі:

Гра поодинока жінок:

Могильницька перемагає Федаківну 6:4 6:4, і Струмінську 6:4 6:4; Дмоховська Федаківну 6:3 7:9 6:2 — Фінал: Могильницька — Дмоховська 6:1 6:3.

Гра мужчин:

Яр. Рожанковський — Зощук 6:1 6:4; Марунняк — Пачовський 6:4 6:4; Березовський — Беркещук 6:0 6:0; Зелений — Рожанковський Ст. 6:1 5:6. — Півфінал: Яр. Рожанковський — Марунняк 6:3 1:6 6:0. Зелений — Березовський 9:7 6:3. — Фінал: Рожанковський — Зелений 6:1 6:3 6:2.

Мішана гра:

Могильницька, Марунняк — Дмоховська, Рожанковський С. 6:2 6:1, Федаківна, Зелений — Струмінська Пачовський 6:4 6:3 — Фінал: Могильницька, Марунняк — Федаківна, Зелений 7:5 6:4.

Двійна гра мужчин:

Зелений, Рожанковський С. — Марунняк, Березовський 6:3 1:6 6:3; Я. Рожанковський, Пачовський — Зелений, Рожанковський С. 7:5 6:4.

На старті не станули відомі колись грачі, як: Сеник, Кулечки, Дрогомирецький.

КРАЄВІ КАЮКОВІ ЗМАГАННЯ.

До цих змагань стануло всього чотири каюкові осади, а саме три дружини КЛК Львів, (А деж інші львівські клюби?) і Плай-Стрий. Змагання відбулися на Дністрі від Розводова до Залісся біля Жидачева, значить на довжині 28-х км. Відразу наперед висувається перша осада КЛК і залишає інші позаду себе аж до мети. По дорозі вітали змагунів зібрані на обох берегах мешканці близьких сіл, і обкидували їх квітами. Також у Заліссю на мості зібралося майже ціле село, яке привітало переможну осаду окликами „слава".

Остаточний вислід змагань такий:

1) КЛК I. у складі: Славецький — Рибачек Р. — 2 год. 42 м. 30 с.

2) КЛК II. (Сенчишин, Карпяк) 2:48:13.

3) КЛК II. (Рибачек В., Шерстило) 3:06:09.

4) Плай-Стрий (Цурковський, Важинин) 3:09:38.

По змаганнях представник УСС п-і Дора Біленька вручила змагунам нагороди, а саме переможна осада дістала мандрівну хоругвку і мандрівну нагороду Центросоюзу, друга осада дістала жетони. Організація змагань, що спочивала в руках стрийської округи добра. При тім треба відмітити незвичайно прихильне становище місцевих селян, а зокрема селянина Пивоваря, який зовсім безкорисно відступив свою хату змагунам на відпочинок, на варення страв і т. д.

До Ходорова (найближча залізнича станція 7 км.) йшли змагуни пішки. До Львова теж не всі поїхали.

Дарма, Шерстило і Славецький пустились пішки до Львова (60 км.), бо за останні гроші вислали каюки. З ними до товариства пішов теж Рибачек, хоч мав гроші на дорогу.

Не лиш ті правдиві спортовці, що їздять люксусовими кораблями і поїздами на змагання, але й ті, що не злякаються ні трудів, ні перешкод.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ ЮНІОРІВ.

У неділю, 13. ц. м. відбулися на площі С.-Б. легкоатлетичні змагання юніорів, що полишили по собі гарне враження. Молоді дівчатка й хлопці перенялися своїми змаганнями й змагалися зі запалом, що важко запримітити у старших!

Висліди наших молоденьких змагунів такі:

Дівчата:

Біг 60 м.: 1) Марта 9.4 с., 2) Унька 9.8 с., 3) Ірка 10.2 с. 4) Анна (усі зі Стрілн).

Скок удовжінь: 1) Марта 3.68 м., 2) Унька 3.48 м., 3) Ірка 3.40 м.

Доріст до 15 літ:

Біг 60 м.: 1) Цястечко (Черник) 8.8 с. 2) Бодьо (Ч) 9 с. 3) Юрко (Богун) 9.1 с.

Скок удовжінь: 1) Маленький (Плай) 4.55 м. 2) Стефанович (Богун). 3) Цястечко (Ч) 4.33. 4) Дніпренко 4.05. 5) Бодьо (Ч) 4.02 м.

Гінці 4 × 75 м.: 1) Черник 44.8 с. 2) комбіновані Плай — Богун — Черник 46 с.

Юніори до 18 літ:

Біг 60 м.: У передбігах Олексин осягнув 7.7 с. — У фіналі переміг Нуна (Ч) 8 с., 2) Галькевич (Б) 8.1 с. Онуферко (Б) 8.2 с.

Біг 100 м.: 1) Нуна 12 с. 2) Галькевич 12.3 с. 3) Славко.

Біг 1500 м.: 1) Смікун (Плай) 5:15 с. 2) Місьо (Ч) 5:22.4 с. 3) Славко (Ч). 4) Юркевич.

Гінці 4 × 75 м.: Черник I. 39 с. 2) Богун 39.2 м. 3) Черник II. 42.8.

Скок удовжінь: 1) Олексин 5.27 м. 2) Галькович 5.13 м. 3) Міка 5.13 м.

Скок увисочінь: 1) Цистечко 1.27 м. 2) Стефанович 1.23 м. 3) Юрко 1.16 м. 4) Маленький 1.16 м.

Мет диском 1 кг.: 1) Онуферко (Б) 31.05 м 2) Міка (Б) 30.72 м. 3) Галькевич 30.25 м.

Мет ратищем: 1) Онуферко 35.20 м. 2) Міка 34.00 м. 3) Олексин 28.20 м. (усі з Богуна).

Стусан кулею 4 кг.: 1) Галькевич 12.24 м. 2) Олексин 11.28 м. 3) Нунь 11.34 м.

Організація справна. Глядачів дуже мало. А шкода!

ГАСМОНЕЯ — УКРАЇНА 2:1 (1:1)

Товариські змагання обох дружин, розіграні у рамках „Дня ЛЗОПН", були зовсім нецікаві. Обі дружини виступили в ослаблених складах зокрема Україна без Гуцула Краєвського, Мильоша, Петрова і Сиротюка. На їх місці грали Бояй, Гарбачевський, Лисик, Хомишинець і Пазуняк. Перші ворота здобуває Україна зі стрілу Хомишинця, однак по цім одиним потягненням напад України грав слабо. Гасмонея мала перевагу, тільки рішучість її захисників та дуже добра постава воротаря Босого врятувала Україну від вищої програної. Гасмонея не використала карного. Суддював п. Гастин.

ПОГОНЬ — ЧОРНІ 2:1 (0:1).

Гра гостра і в доброму темпі. Виграна Погоні заслужена.

МИСТЕЦТВА УСС.

Чорноморці — Богун 4:2 (0:1).

Богун вів уже 2:0 в другій половині, однаке не задержав гострого темпа. Чорноморці енергійно натискають і добувають по черзі 4 воріт зі стрілів Луни 2, Лотоцького і Сігерича. Суддював п. Проціньский. В табелі дальше ведуть Чорноморці з 6-ма пунктами і найкращим відношенням воріт 20:5.

Змагання **Буревій — УРСК** не відбулися, бо Буревій уладжував на Левандівці льокальне спортове свято.

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. Степ — Луг 2:1 (2:0).

Перші мистецькі змагання обох українських дружин покінчилися заслуженою перемогою Степу, який був дружиною ліпшою. Найкращі зі Степу Литвин та Ощудляк, з Лугу Ковалів і Жовнір Е. Суддя п. Гельцель. Глядачів приблизно 200.

ЛЬВІВ. Зоря — Ґраніт 2:2 (2:1).

Змагання за мистецтво Ц-кляси, покінчилися нерішеним вислідом. До половини Зоря провадить 2:1, в другій частині змагань тратить внаслідок контузії правого крилового і грає вже до кінця в 10-ку, що дає змогу Ґранітові вирівняти. Ворота для Зорі стріляли Крушельницький і Бернацький. Ґраніт — дружина тверда, грає гостро і належить до найсильніших Ц-клясових дружин. Суддя слабий, скривдив українську дружину занадто поквапним подиктуванням карного за уроєний фавль. Видців к. 200.

ТЕРНОПІЛЬ. ТІМ ЛЕГІОН-ПОДІЛЛЯ — ЄГУДА-КРЕСИ 1:0 (0:0).

Товариські змагання у рамках „Дня ЛЗОПН". Гра нецікава, без очевидної переваги котроїнебудь сторони. Глядачів приблизно 500. Суддював п. Гіль.

ПОЛЬЩА — НІМЕЧЧИНА 1:1 (0:1).

Міждержавні змагання, розіграні у Варшаві. Всі дотеперішні змагання Польща програвала. На цих змаганнях зібралося приблизно 45 тисяч глядачів. Польща мала більше з гри і могла виграти. Суддював швед Екльоф. Цими змаганнями направила дещо Польща свою сильно зіпсовану опінію по недавній програній з Югославією.

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

У Львівській Окружній Лізі відбулися тільки одні мистецькі змагання в Ярославі **Огніска з Короною.** Виграло Огніско 2:1 (1:1). По цих змаганнях Огніско закріпило своє друге місце в табелі, осягаючи 8 пунктів при двох грах більше, як Україна.

ІНШІ ВИСЛІДИ.

Мистецтва А-кляси: Т. Ш. Л. — Рекорд 2:1; Зеніт — Львовянка 2:1; Білий Орел — Світезь 3:3; ЗЗК — Знесінчанка 6:0.

Тов. змагання: Краковія — Тім Висла-Гарбария 3:3; Чуван — Польонія 2:1 (2:0).

ХТО ГРАЄ В НЕДІЛЮ?

В найближчу неділю **Україна** грає з Лехією зі Стрия. Крім цього грають ще в Окружній Лізі: Р.К.С. — Погонь I Б і Другий Сокіл — Гасмонея у Львові. В Перемишлі грають Чорні — Чувай, у Ряшеві Ресовія — Огніско, в Самборі Корона — Польонія.

За мистецтво Ц-кляси: В Городку Луг — Гапоель, у Львові Степ — Голь і ПАСТ — Зоря.

Дружина Чорноморців зі Львова їде до Добрян біля

Стрия, де гратиме в неділю і в понеділок з тамошньою „Січчю" товариські змагання.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

(Телефонограма від власного кореспондента).

УЖГОРОД. С. К. Русь — Вікторія Пільзно 0:2!

БРНО, Мор. Славія — Славія (Прага) 0:1 (0:0).

БРАТИСЛАВА. С. К. Братислава — С. К. Жіденіце 3:0 1:0).

КЛАДНО. С. К. Кладно — Вікторія Жіжков 3:2.

ПРОСТЕЙОВ. С. К. Простейов — С. К. Пільзно 4:2.

Після цих змагань стан табелі такий:

1. Славія	4	3	0	1	6	8:5
2. Жиденіце	4	3	0	1	6	7:5
3. Братислава	4	2	1	1	5	7:4
4. Спарта	2	2	0	0	4	9:1
5. Кладно	3	2	0	1	4	9:5
6. Наход	3	1	2	0	4	7:4
7. Простейов	4	2	0	2	4	7:12
8. Вікторія Жіжков	4	1	1	2	3	10:8
9. Вікторія Пільзно	4	1	2	1	3	4:4
10. С. К. Пільзно	4	1	0	3	2	3:8
11. Мор. Славія	4	1	0	3	2	3:7
12. С. К. Русь	4	0	1	3	1	4:12

Розмірно слаба дружина Вікторія Пільзно перемогла С. К. Русь на її власному грищі. С. К. Русь мусить доложити усіх заходів, щоб остаточно осягнути пункти і витягнутися кілька щаблів вище в табелі гор. Вікторія Пільзно, С. К. Пільзно, Мор. Славія належать до тих клюбів, що над ними С. К. Русь повинна здобути перемогу, принаймеише на власному грищі. Сподіваємось, що провід С. К. Руси подбає за пореорганізацію свого клюбу, посилення новими грачами і за розбудову власного грища, яке не відповідає ставленим вимогам.

ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ СЕРЕДУЩОЇ ЕВРОПИ.

(Телефонограма від нашого власного кореспондента).

ПРАГА. **Спарта (Прага) — Австрія (Відень) 0:1 (0:0)!**

Австрія несподівано перемогла Спарту і здобула чашу серед. Европи на р. 1936. Переможні ворота стрілив у 23-ій мінуті другої половини Єрузалем. Австрійська дружина мала велику тілесну перевагу над слабшою фізично чеською дружиною, якої грачі при кінці були зовсім вичерпані. Австрійці грали твердо. На змаганнях було 60 тисяч видців, багато з них прибуло на грище вже в ранніх годинах. З Відня прибуло 5.000 видців.

До цих змагань треба додати, що провід А. К. Спарти приобіцяв своїм грачам, якщо виграють, 5000 чеських корон нагороди кожному, а при нерішеному висліді по 800 чеських корон. Спарта дістала 15 відсотків загального доходу зі змагань у Відні в сумі 67 тисяч чеських корон. Також Австрія має дістати 15 відс. загального доходу зі змагань у Празі.

—o—

Листування Редакції.

Вп. Іван Буда, Білгород: Прислане пошлемо за деякий час, через кількома тижнями. Прохаємо за нас не забувати і надалі.

Хв. Акад. Т-во „Січ" у Відні: „Отвертого листа" за загального товариства не можемо помістити, бо він не рахується зовсім з дійсністю однаково на довгій території як і в самому товаристві. Переведення того, чого бажаєте, означало б не то розбиття, а нагальну ліквідацію товариства, яке чейже виконує велику національну службу. Справу треба залишити часові, який доведе скорше чи пізніше, але певно до змін у бажаному нами всіми напрямі.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького

Заболотів:

З Заболотова театр вступить до Гвіздця.

Коломия:

Премієра „КАМОГРЯДЕШИ?" (Quo vadis ?)

19. IX. І-а частина.
20. IX. ІІ-а частина — вперше.
21. IX. І-а частина.
22. IX. ІІ-а частина — вдруге.
23. IX. Рожевий шаль.

З Коломиї театр іде з тою самою виставою до Делятина. Надвірної і Станиславова.

Український Нар. Театр. ім. І. Тобілевича.

Біла:

15. IX. год. 3. попол. Дівча з Маслосоюзу.

Український Національний Хор під мист. проводом Дм. Котка.

15. IX. Судова Вишня.
16. IX. Мостиська.
17. IX. Перемишль.
18. IX. Ярослав (саля кіно Палас).
19. IX. Лежайськ.
21. IX. Переворськ.
22. IX. Ланцут.
23. IX. Ряшів.
24. IX. Тарнів.

З одним концертом хор виступить у Кракові.

Великий Театр:

Вівторок, 15. IX. год. 8. веч. опера „Фавст".

Театр Ріжнородностей:

Вівторок, 15. IX. год. 8. веч. останній раз „Пані презесова", ціни найнижчі,

Цирк Станевських

(вул. Педчинська)

щодня початок вистави в год. 8.30 веч. У вівторок, середу, суботу й неділю по дві вистави: в год. 4.30 попол. і в год. 8.30 вечером.

Кіна.

АПОЛЬО: „Не забудь про мене" з Вен. Джіглі.

АТЛЯНТИК: „Рітмайстер фон Верфен".

ВАНДА: „Пекло", „Вибухова бльондинка".

ГРАЖИНА: „Пісня кохання" з Кепурою. „Рапсодія Балтику",

КАСІНО: „Розе-Мері" з Жан. Мекдональд.

КОПЕРНИК: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплином.

МАРУСЕНЬКА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплином.

МЕТРО: „Дві сироти".

МІРАЖ: „Ідемо по щастя", „Тайни Пераку".

МУЗА: „Будеш все моєю" з Грейс Мей.

ПАКС: „Буря над Андами".

ПАЛЯС: „Спокуса" із Марленою Дітріх і Гейрі Купером.

ПАН: „Запрошення до вальса" з Ліліяною Гарвей.

РАЙ: „Чорна перла".

СВІТ: „Їх Екселенція бабуся".

СТИЛЕВЕ: „Біла парада" та ревія.

ТОН „Авто ч. 99", „Руки на столі".

УТІХА: „Тайна чорної кімнати", ревія „Шлюби пантофлярів".

ХИМЕРА: „Малий король".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Здовж Дунаю".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 15. вересня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Орх. концерт, 17.30 Камер. твори Регера, 22.10 Скр. рестіталь, **Кошиці** (298,8) 20.15 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 18.20 Спів, 21.00 Концерт, 22.15 Форт. ресітаЛь. **Париж** (1648) 12.15, 17.30, 18.30 Концерт, 20.45 Вчор. і нинішні пісеньки, **Білгород** (437,3) 19.50, 22.20 Нар. пісні й арії, **Берлін** (356,7) 16.30 Весела музика, спів, 20.10 Розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.45 Форт. ресітаЛь, 18.00 Литовські пісні, **Мінхен** (405,4) 13.15 Музика, 16.50 Солісти, сопр., баритон, форт., 19.00 Камер. музика, 20.10 Вечір оперетковмх мельодій, **Будапешт** (549,5) 13.30 Сп. ресітаЛь, 14.00 Скрипка, 18.40 Циг. музика, 22.10 Сальон. музика. **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Танц. музика, 20.45 „Ля джяра" пантоміма Альфр. Казелія, „Івась і Гануся" оп. Гумпердінка, **Рим** (420,8) 13.00 Розр. концерт, 17.15 Вок.-інстр. концерт, 19.20 Легка музика.

Середа, 16. вересня 1936.

Відень (506,8) **10.20** Ревія пробоєвників, 20.30 Варіяції і фуга Регера на тему Телемана, 21.00 Клясично по віденськи, розр. концерт, **Кошиці** (259,1) 18.15 Спів, **Прага** (470,2) 15.35 Нар. пісні, 21.00 Твори пільзненських композиторів, **Париж** (1648) 11.00, 12.15 Легка музика, **Білгород** (437,3) 12.45 Рос. пісні, 18.00, 18.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15, 19.00 Розр. музика, 20.45 Рецитації і мельодії **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Солісти, 18.00 Сучасні пісні, **Мінхен** (405,4) 16.30 Скандинавська форт. музика. 19.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 13.30 Сальон. музика, 17.30 Спів. ресітаЛь, 19.30 Мадяр. нар. пісні, 21.00 Концерт оп. орх., **Мілянo** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 19.00 Легка музика, **Рим** (420,8) 13.10 Тріо, 17.15 Розр. конц.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 15. вересня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6,33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл. 7.20 Ранішній денник. 7.30 Програма на сьогодні, 7,35 Трохи інформацій. 7.40 Музика з гр. пл. 8.00 Авд. для шкіл. 11.30 Для шкіл: „Йде полем вересень", для мол. дітей. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Музика з гр. пл. 12.13 Полудневий денник, 12,23 Концерт орх., 13.10 Домашнє господарство, 14.30 Ріжні мельодії, гр. пл. 15.30 Господарські вістки. 15.45 Скринька ПКО, 16.00 Концерт орх., **Евгенія Ласовська спів,** конферансєрка. 16.45 Домбровський і легіони, 17.00 Твори Р. Шумана з гр. пл. 17.50 Гутірка: Польські вулькани. 18.00 Сільва рерум. 18.05 Скринька для дітей. 18,15 Шарль Кульман із гр. пл. 18.25 Справа молока у Польщі. 18.35 Програма на завтра. 18.40 Рекламовий концерт. 18.50 Актуальна гутірка. 19.00 Концерт смичк. трупи. 20.00 „Фавст" оп. Ш. Гунода, трансм. з Вел. Театру у Львові; у перерві: ок. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка, ок. 22.110 Літературні справи на Заході, ок. 23.10 Спортові вістки. 23,35 Закінчення авдицій.

Середа, 16. вересня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма на сьогодні, 7.35 Трохи інформ., 7.40 Музика з гр. пл. 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Щоговорено на подвірячку про картоплю й огірок", для мол. дітей, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Електричне око, 12.13 Полудневий денник, 12.23 Нар. танок із гр. пл., 13.10 Хвилина домашнього господарства, 14.33 Концерт бажань, 15.30 Господарські вістки, 15.45 „Незвичайні пригоди Андруся й Федя" Бен. Герца для дітей, 17.00 Концерт орх., спів, 18.00 Ранішня тоалета Наполеона, 18.10 Арії та пісні у вик. Фінклера (бас), форт., 18.30 Наші загранeцею, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Програма на завтра, гр. пл., Сільва рерум, 19.00 Актуальна гутірка, 19.10 Скрипкові твори в супр. форт., 19.20 Вок. твори Ф. Шуберта у вик. хору, 20.00 Сучасна лірика з гр. пл., 20.30 З мандрівок по провінції, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.20 Арії та пісні, Гупертова мецосопран, форт, 22.00, 22.10 Спортові вістки, 22.15 У стіп Фудживми, з муз., 22.35 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

Девізи.

Бельгія 89.85, Амстердам 360,60, Льондон 26.92, Ню Йорк чеки 5.31.75, Ню Йорк кабель 5.31.50, Осльо 135.25, Париж 34,98, Прага 21.96, Стокгольм 138.80, Цюріх 173.10.

Гроші.

Дол. ам. 5.32—5.29, дол. кан. 5.31—5.28, фльорени гол. 361.32—359.60, франк фр. 35.05—34.89, фр. шв. 173.44—172.60, фунти англ. 26.99—26.83, гульд. данц. 100.20—99.80, кор. ч. 20.10—19.70, ліри 36.50—34.50, марки нім. 138—133, шіл. австр. 99—95.

Акції.

Банк Польський 103, Вугіль 15.50, Лільпоп 13.20, Стараховичі 35.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 62, 2. ем. 63.25, серії 2. ем. 75.50, 6 дол. 64.50, 4 прем. дол. 46, 7 стаб. 56—56.55.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 14. вересня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.05	зол.
кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.10	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	2.10	„
1 л. молока	0.12	„
1 к. яєць	2.75	„

Тенденція на масло, молоко слаба на яйця звишкова.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 14. IX. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахоясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 5) такі ціни:

Курята І. кл. щойно від 0.80 кг. вгору	0.85	„
Кури без остріг І. кл. щойно від 170 кг. вгору	1.05	„
Качки молоді, товщеві І. кл. щойно від 1.60 кг. вгору	0.85	„

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси. Гірших сортів рішуче не приймає.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.